

1671 's-Hertogenbosch

Kolonel Kirckpatrick, gouverneur

Gebreken vestingwerken

Grotendeels door visserij

Stadsbestuur

Raad van State

1672 's-Hertogenbosch

**Krijgsraad/
Verdedigingscommissie**

Gouverneur

6p Stadsregering

4 kapiteins van de 4 schutterijen

Vernielen watermolens Dommel in Meierij

1672 Raad van State

Dienstplicht mannen tussen 16^e en 50^e jaar: 1:10

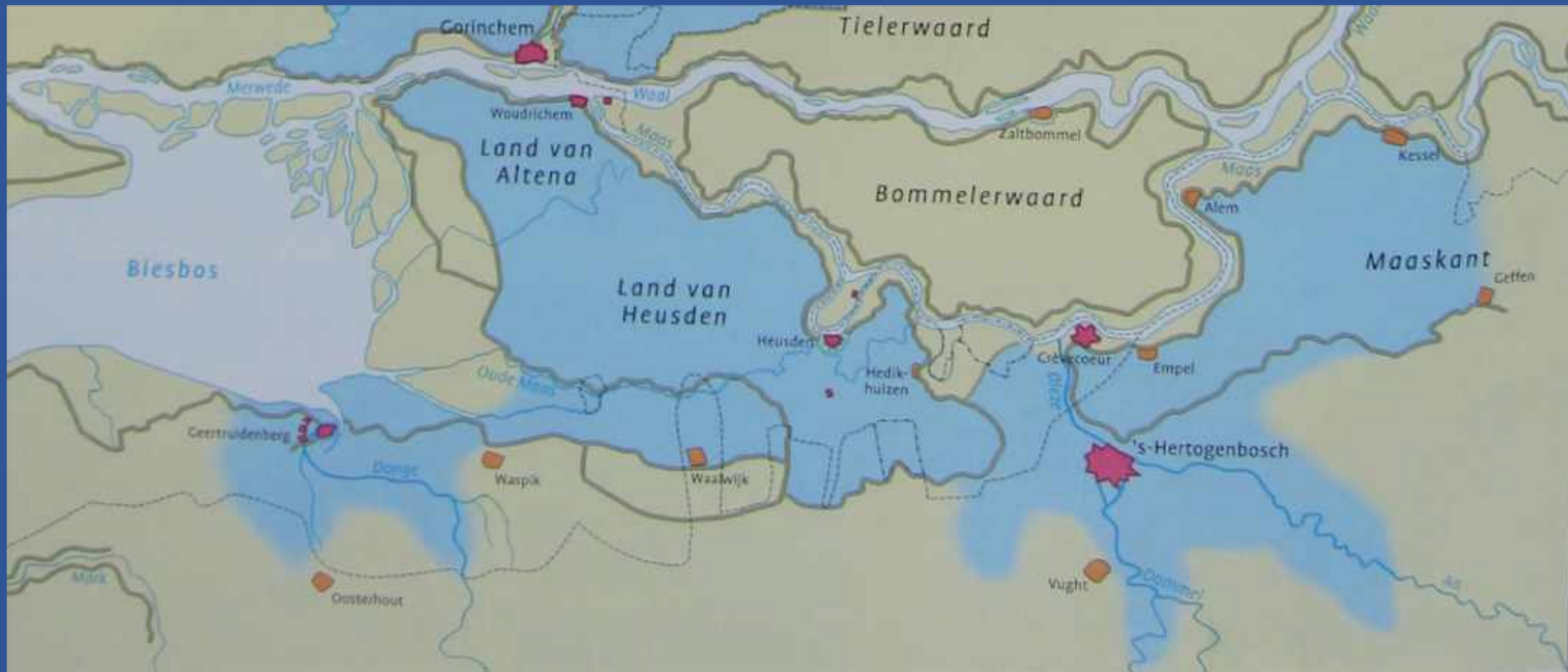
Inrichten controleposten, schansen in dorpen

Klokgelui bij signalering Fransen

Verlaten platteland met meenemen huisraad en oogst, landerijen omploegen en ongeschikt maken voor teelt. **Binnen 4 dagen**

Mei 1672 stellen inundatie

1672 Stellen inundatie - Komst Franse troepen

9 juli Fransen (Turenne) vanaf Grave via Alem en Empel naar Fort Crèvecoeur

12 juli Fransen bij Fort Crèvecoeur

14 juli Fransen (Chamilly) trekken, brandschattend via Vlijmen op naar Fort Crèvecoeur

15 juli Lodewijk XIV passeert Grave en trekt op naar omgeving 's-Hertogenbosch

Magna populæ et bene murata urbs in Brabantia, Hollandicæ in confluentia omnium Aa et De-
 mel, qui per urbem multos Canales efficiunt. Intra moenia habet fortissimum, extra illa
 autem tria propugnacula Templum Virginis Mariae et S. Iohannis praecipue ibi specta-
 ri merentur. Hollandi hunc munitionum locum A. 1560. et A. 1653. fu-
 rores oppugnaverunt, sed A. 1629. Arausionensis Fridericus Henricus post qua-
 tuor mensium obsidionem ea potius est, et in potestatem statuum Generalium rede-
 git, qui eum hodieum possident. Circum iacens Regio Majoratus Sylva Ducis
 appellatur, et est una ex 4. districtibus s. Quarteris Brabantiae. Dividitur
 in 4. territoria, quae sunt Osterwick, Kerpseland, Poeland, et Moorland.

Eine große, reiche, und wohlbestattete Stadt, im Nolländischen Brabant, wo sich die Flüsse
 Aa, und Dommel vereinigen. So in dieser Stadt viel Lande machen, und hat sie innerhalb
 eine feste Citadelle, ausserhalb aber 3. Schanzen, die Kirchen zu unger Frauen und
 St. Iohannis sind, darob ist sehr schön, sonderlich zu sehen, die Holländer haben diese
 Vrburg A. 1629. A. 1650. und A. 1653. vergebens angriffen, aber A. 1629. hat sich
 Prinz Friderich Heinrich von Oranien deren nach einer 4. monatlichen Belage-
 rung bemächtigt und die in die Gewalt der General Staaten gebracht, die es anno 1629
 sitzen die umliegende Gegend wird die Majoris Herzoginrich genant und ist eines
 von den 4. Quarteren in Brabant, Man theilt sie in 4. Gebiete, welche sind Osterwick
 Kerpseland, Poeland, Moorland.

Am
 Prad.
 Lere
 Gaf.
 Meff.

Taken
 Cluyden
 Kerpel
 Oostw.
 Aug. Veld

1672 Nadering stad

Val Fort Crèvecoeur 19 juli en enkele dagen later Engelse Schans

Eind juli proberen troepen Turenne de stad aan te vallen

- 17 schuiten lopen vast
- geschut zakt weg op drassige bodem

Aanval stad mislukt

CREVECOEVR

De maer fl.

Ismaele Peeters delinavit, Gaspar Boullée fecit aqua fortis et excudit Antwerpae Cum Privilegio

CREVECOEVR, gheleghen een myl van 'Hertogen-Bosch op de punt, daer de Rivier de Diefe in de Maer valt, is een treffelijke Sterckte besorghet met acht Bolwercken, ende omringht van dubbele Watergrachten ghetrocken uyt de Maer, aende welke *Crèvecoeur* inden Jaere 1587. ghesticht is door den Grave van Hohenlo naer syn Victorie, bevochten tegen *Hautepenne* (sone vanden Grave van *Barlaymont*;) voor de schans te Engelen. Inden Jaere 1599. den 11. Mey wirdt dese Sterckte veroverd door den Admirant van *Aragon*; ende het Jaer daer aen schandelijk overgegeven aen Prins *Maurits* door twee ghemuytineerde Vaendelen van't Regiment van *Achicourt*, die sonder acht te slaen op hunnen eed, meest alle onder den genoemden Prince dienst namen. Inden Jaere 1673. won het den Maer-schalck de *Turenne* voor den Coninck van *Vranck-rijck*, wiens volck het selve op het eynde vande Jaere 1673. heeft aen brandt ghesieken en verlaeten,

CREVECOEVR une lieu de *Bois-le-Duc*, situé sur la pointe de la Rivière de Diefe où elle tombe dans la Meuse, bonne Forteresse muny de huit Bastillons & environnée de doubles Fosses, découlans de la Meuse, ou cette Place fut en l'An 1587. bity du Comte de Hohenlo apres la Ville que'il obtint proche du fort des Anges, contre *Hautepenne* fils du Comte de *Barlaymont*. Cette Forteresse fut en l'An 1599. prise par l'Admirant d'*Aragon*, mais l'Année d'après deux Enseignes des *Martinez* du Regiment d'*Achicourt* la rendirent vanteusement au Prince *Maurice*, qui mesprisant leur sermens, se rangerent quasi tous sous ses Estandarts. L'An 1672. le Maréchal du *Turenne* la gagna pour la France, les gens auquel après avoir mis le feu dedans, l'abandonnerent sur la fin de l'Année 1673.